

טמונה בפרשה

נח

פנינים

"וילד נח שלושה בנים את שם את חם ואת יפת"

מובא בזוהר הקדוש בתחילת הפרשה, שהשם 'נח' מרמז על שבת - מלשון מנוחה. השבת מהווה עוגן הצלה לאדם מפני מבול הבלבול של העולם הזה. השי"ת ציוה על נח שיבנה תיבה עם צוהר. הגימטריא של 'תבה' ו'צוהר' יחד הינו 702, בדיוק כגימטריא של המילה 'שבת', וזו הבחינה של שבת המצילה מפני המבול כתיבת נח. (אבן האזל) רמז נוסף בפסוק: "וילד נח שלושה בנים את שם את חם ואת יפת". שהשומר שבת (מנוחה-נח) ניצול משיעבוד מלכויות, תבלי משיח, וממלחמת גוג ומגוג שהם מצאצאיו של יפת, "ובני יפת גומר ומגוג". (באר משה)

"וישאר אך נח ואשר אתו בתיבה"

הלשון 'אך נח' טיפה מוקשה, וביארו: א. ביחס לאנשי דורו הרשעים, היה נח צדיק תמים, כמו שכתוב 'בדורותיו'. ואילו אחרי המבול הוברר בעליל שנשאר 'אך נח', וכעת הינו אדם פשוט. (עין יהושע) ב. שבפסוק שאחרי המבול התורה לא מזכירה את שבחיו של נח שכן נחשב לו לחטא על שלא עשה מספיק לתיקונו של הדור החוטא, וכבר הוכח הרבה פעמים שאדם המסתגר בד' אמות שלו, ואינו פועל כראוי לתיקון סופו לירד מן המדרגה שאליה הגיע מקודם. (ר' מאיר שפירא מלובלין) ג. כבר לא היה תמים כמו שכתב רש"י שהכישו האריה ונהיה בעל מום. וצדיק כבר לא היה שהרי נשתהה בכניסתו לתיבה, ושם מפרש רש"י שאף נח מקטני אמנה היה. (ר' יהונתן אייבשיץ) ד. 'אך נח' שווה בגימטריא ל'עוג', וזהו רמז למאמרם ז"ל על הפסוק: 'ויבוא הפליט', שזהו עוג שנפלט וניצול מן המבול. ה. מפני שאף הוא היה גונח דם מפני הצינה. (ב"ר) ו. מפני שנשתנה אוויר העולם והתקלקל על יד המבול וירדה חולשה לעולם. (אמרי שפר) ז. למעט שאף נח לא זכה להינצל בזכות עצמו. (חתם סופר)

"וישאר אך נח" - 'ויש אומרים שאיחר מזונות לארי והכישו' (רש"י)

מדוע דווקא לארי מכל החיות איחר נח את מזונותיו? ויש לבאר ע"פ הפסוק: "הישאג אריה ביער וטרף אין לו היתן כפיר קולו ממעונתו בלתי אם לכד", ופירש רש"י שם שכשאריה אוחו טרף דרכו לשאוג ואינו שואג אלא אם כן לכד. וכן מובא בגמרא (ברכות לב). שאין ארי נוהם מתוך קופה של תבן אלא מתוך קופה של בשר. ולפי זה מבואר היטב, שנח האכיל את החיות ע"פ קולות בקשותיהם, כאשר בעל חי הרים קולו ידע נח שרעב הוא. כשהאריה לא הרים קולו, סבר נח שאינו רעב. אך כפי האמור, האריה הוא החיה היחידה שלא משמיע קולו כשרעב, ולכן איחר מזונותיו. (רינת שמואל)

"יפת אלקים ליפת וישכון באהלי שם ויהי כנען עבד למו"

יש להבין מה ראתה התורה להכליל את הברכה לשם יחד עם קללת כנען ומדוע הסמיכה התורה את הברכה לקללה. הגמרא (גיטין יב). מביאה שלדעת רשב"ג יכול העבד לומר לרבו בשני בצורת או פרנסני או הוציאנו לחירות. ואם כן מכיוון שנתברך שם, מכאן והילך מובטח הוא ברציפות עבדותו של כנען, משום שלולא הברכה של שם, ייתכן מצב בו לא תהיה באפשרותו של שם לפרנס את כנען והוא יוכל לטעון שישחררוהו, אבל כיום שהברכה מצויה אצל שם - שוב לא יוכל כנען לטעון טענה של שיחרור וממילא הוא עבד עולם. (כבודה של תורה בשם רבי חיים אלפנדי)

"והקמתי את בריתי"

הגמרא (סנהדרין קח). מספרת מספר סיפורים על נח בתיבה, וביניהם הסיפור אודות הזיקית שנכנסה לתיבה ולא ידע נח במה להאכילה. יום אחד ישב נח ופילח רימון, נפלה תולעת מן הרימון ומיד אכלה הזיקית את התולעת. מכאן ולהבא, היה נח מניח ירק עד שיתליע ונותן לזיקית את התולעים. ויש לבאר כיצד הרימון, ולאחר מכן הירק התליעו והרי הקב"ה אמר לנח 'והקמתי את בריתי אתך' ומפרש רש"י בשם המדרש שזוהו ברית על הפירות שלא ירקבו? ויש לומר: א. מה שנח הניח בכונה כדי שיתליע - על זה לא חלה הברית. ב. הברית הייתה על הפירות שהכניס נח למאכל הבהמות ולא על מאכלו ומאכלי שאר בני האדם. (ויש שכתבו להפך) ג. יתכנו תולעים אף ללא ריקבון ועיפוש. ד. ברימון יתכן התלעה בקליפה שאינה פוגעת כלל בגרעינים שהם המיועדים לאכילה. (ע"פ תשובות הקוראים לשאלה לשלחן השבת ע"ט)

לסדר את הפרשה

- א. פנינים רשימה (שאי הפרשה 2271, 2272)
- ב. פנינים אסדרים אפי סדר ההגדלה
- ג. פרשה. כעצמא, קצבו האאויג, אק
- ד. הפסוק הפרשה.
- ה. נח משתכר, מעשה חם וקללתו
- ו. עשרה דורות מנח עד אברהם
- ז. ציווי בניית התיבה
- ח. נח שולח את העורב והיונה
- ט. מעשה מגדל בבל
- י. כניסת נח לתיבה ותחילת המבול
- יא. פירות צאצאי נח ושבעים האומות
- יב. ברכת השי"ת לנח וצאצאיו
- יג. יציאת נח מן התיבה ושבועת ד' ת. המבול וסימונו

"

"

שאלה לשולחן השבת

"ויחזי שם אחריו הזכידו את

ארפכשד חמש מאות שנה"

בעשרה דורות שבין אדם הראשון לנח המופיעים בחומש בראשית, כתוב על כולם את המילה 'וימת' כמו בפסוק: "ויהיו כל ימי קינן עשר שנים ותשע מאות שנה וימת".

ויש לבאר מדוע בשונה מעשרת הדורות שבין אדם לנח, עשרת הדורות שבין נח לאברהם לא כתוב בהם את המילה 'וימת'?

מאת השאלה הינה אלויר דיון 2021

אלול השנה

ניגן אלול אק גשזויגים אהרנט

(27 אקורט, אמ יעמ)

21/21 אכנו 21 מ

הגשזויג 21 אק 21 אק.

העלון מוקדש לע"נ

מרת אסתר בת אהרון וביילא

ת.נ.צ.ב.ה.

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה! ניתן לתרום:

1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביון'. 2. לשלוח שיק למערכת.

טמונה בפרשה

ה

חידון א' ת'

הגשמה לכל שאה מאגילה באור המופיעה בראש השורה.

- א. משך המבול
- ב. אנשי דור הפלגה מצאו בארץ שנער
- ג. עיר בכנען
- ד. "כי השחית כל בשר את ____"
- ה. "את האלוקים ____ נח"
- ו. "____ את כל היקום"
- ז. מעונות השנה המוזכרות בפרשה
- ח. סוג של גזל
- ט. מילה נרדפת ל"חטף"
- י. בתו של הרן, שיצאה לגור בחרן
- כ. שנים מבני חם
- ל. מחומרי הבנין של המגדל
- מ. נבנה בארץ שנער
- נ. עיר שבנאה אשור
- ס. מבני כנען
- ע. בו נראית הקשת
- פ. התיבה הלכה על-
- צ. בצורה זו נברא האדם
- ק. אות ברית ד' שלא יביא עוד מבול
- ר. בנו של פלג
- ש. גילו של נח בזמן המבול
- ת. הרן מת על פניו (רמז- אביו)

חידון א' ת' - הפוך

הגשמה לכל שאה מאגיימת באור המופיעה בראש השורה.

- א. שניים מבני כוש
- ב. נשלח בפעם הראשונה מהתיבה
- ג. אחד מבני יפת
- ד. הוא היה גיבור בארץ
- ה. שניים מבני יקטן
- ו. ברכת ד' לשורדי המבול: "____"
- ז. בנו של גומר ונכדו של יפת
- ח. עיר שבנאה אשור
- ט. בנו של הרן אחי אברם
- י. אחד מבני יפת
- ך. אחד מבני יפת
- ל. מילה נרדפת ל-"וימתין" ו-"ויחכה"
- ם. ממקורות מי המבול (2)
- ן. אחד מבני יפת
- ס. אחד מבני יפת
- ע. "יצר לב האדם ____ מנעוריו"
- ף. מעונות השנה המוזכרות בפרשה
- ץ. מעונות השנה המוזכרות בפרשה
- ק. נח היה איש-
- ר. חלון התיבה, ויש אומרים אבן טובה
- ש. מבני ארם
- ת. סוג של בהמות מהם הביא נח שבעה לתיבה

ואלה שלמות:

"נח"

מי קרה לנח בשמו? וכיצד קרא לו למך אביו? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

אמר רבי יונתן בשם רבי יאשיה: 'צדקתך עד משפטיך כהררי אל עד תהום רבה'. מה הרים הללו אין להם סוף, אף הצדיקים אין להם סוף למתן שכרם. מה הרים הללו נכבשים על הפורענות, שלא יעלה ויציף את העולם, כך הם הצדיקים נכבשים על הפורענות, שלא יצאו וישרפו את העולם. ומה הרים הללו נזרעים ועושים פירות, כך מעשיהם של צדיקים עושים פירות, כמו שכתוב: "אמרו צדיק כי טוב וגו'". ומה תהום זה אין לו חקר, כך אין לפורענותם של רשעים חקר, כמו שכתוב: "אוי לרשע רע". ומה התהום הזה לא נזרע ולא עושה פירות, כך אין מעשיהם של רשעים עושים פירות, שאילו היו עושים פירות, היו מחריבים את העולם. רבי יהושע בן לוי הלך לרומי, וראה שם שהיו עמודים שהיו מחופים בכיסוי של כרמים צבעוניים כדי שלא יקראו העמודים בקור ושלא יתבקעו בחום. וכשהמשיך לשוק, ראה אביון אחד שכרך על עצמו מחצלת מפני הקור ויש אומרים שהיה זה חצי מרדעת של חמור. על העמודים קרא את הפסוק: "צדקתך כהררי אל", משום שכשקב"ה משפיע טוב, הוא נותן בשפע (עד להרים), ועל אותו העני קרא את הפסוק: "משפטיך תהום רבה", משום שכשקב"ה מכה, הוא מעניש עד הסוף (עד לתהום). (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

קח מכבשה לבנה.
נתח בשר להכנה.
ואז תשרה תקופה.
שיפיץ ניחוח כתרופה.

המונח המבוקש הינו מילה בג' אותיות המופיעה בפרשה, אשר כל שורה בגידיה רומזת להקשר שונה שלה.
(יגכן כתיב מסר ומילופי אותיות בלוי הניה דימה)

הגשמה מאגיימת אי"ה בלויין הזא

טמונה בפרשה

שעשועי דאורייתא

מה הקשר של פרשתנו לפרשות ראה וכי

תצא?

מצאו נא בפרשה:

1. נכד וסבא בעלי שם זהה.
2. שני אנשים שחיו מספר שנים שווה אחרי שהולידו.
3. את האות מ' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה)
4. שם של שכונה בירושלים.
5. אחד משבעת המינים.
6. אחד מספרי 'משנה תורה' להרמב"ם.

ושפני טמוני חול

מלבד נח, בני משפחתו ועוג, איזה קבוצת אנשים נוספת נכנסו לתיבה שבנה נח וניצלו?

"כי אותך ראיתי צדיק"

'ולא נאמר צדיק תמים. מכאן שאומרים מקצת שבחו של אדם בפניו ומלו שלא בפניו'. (רש"י)
לכאורה קשה מדוע כתב רש"י ש'צדיק' זה רק מקצת שבחו של נח והרי לכאורה זה חצי מתוך המעלות של 'צדיק תמים'. אלא, יש לומר שאף עצם זה שנקרא 'איש' - מעלה הוא לו, שחייב האדם להתייגע רבות עד שיזכה למדרגת 'איש'! וכן יש ביארו ששבחו הנוסף היה במידת השמחה שאיפיינה אותו שהרי כתוב: "היה בדורותיו" - 'היה' זה לשון שמחה. (אמרי משה)

זיכרון סימן

אימטריאל ורמיזים זכיריג מספר פסוקי הפרשה

בפרשת נח מסופר שהתיבה נחה על פסגת הרי אררט, "ותנחז התבה.... על הרי אררט".
בפרשת נח ישנם 153 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:
"הפסגה" = בגימטריא = 153

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: כיצד יכול לקבל האדם נשמה יתירה ביום חול? - המשלם לפועל ומקיים בכך את מצות "בימוזו תתן שכרו". (ילקוט מעם לועז) **לסדר את הפרשה** - "זית טרף בפיה". **חידון א' ת'** - ארבעים יום ולילה, בקעה, גרר, דרכו, התהלך, וימח, זרע, חמס, טרף, יסכה, כוש כנען, לבנים, מגדל, נינוה, סיני, ענן, פני המים, צלם אלוקים, קשת, רעו, שש מאות, תרת. **חידון א' ת' הפוך** - סבא סבתא, עורב, מוגג, נמרוד, דקלה חוילה, פרו ורבו, אשכנז, כלה, לוט, מדי, משך, ויחל, שמים תהום, יון, תירס, רע, חורף, קיץ, צדיק, צוהר, מש, טהורות. **שעשועי דאורייתא** - הפטרת פרשת נח מורכבת מהפטרותיהן של ראה וכי תצא (רני עקרה, עניה סערה). 1. נחור אבי תרח ונחור בנו. 2. ארפכשד ושלה. 3. "מושבם ממשא". 4. בקעה. 5. זית. 6. נשים. **ואלה שמות** - בספר הישר כתוב שמתושלח סביו קרא לו 'נח' ואילו למך קרא לו 'מונחם' מלשון "זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו". **מילה בפרשה בראשית** - צלה. "הציד הכין לאשתו" - למך הציד היה נשוי לצלה, "בשר באש בצלחתו" - הכין בשר באש=צלה, "חלק עם עצם נבחר" - צלע, "שהסתירה את השחר" - על ידי הצל שלה=צלה. **טמונות בפרשה** - 1. "וארובות השמים" (ז,יא) 2. "ואת הסיני" (י,טו) 3. שם החודש: מרחשון - "ירח בול", וגם "א שהמבול החל בחודש זה. 4. "הקשת בענן" (ט,יד) 5. "היונה..עלה זית טרף בפיה" (ח,יא) 6. "ואת המגדל" (יא,ה) 7. שעועית מש: "ומש" (י,כג) 8. "בלל .. שפת כל הארץ" (יא,ט) 9. סבתא - "סבתה" (יז,י) 10. "ותירס" (יב,י) 11. "שהתינוק בן יומו חי אין אתה צריך לשמרו מן העכברים" (רש"י ט,ט) 12. "רסן" (יב,י) 13. "להבים" (יג,י) 14. "צהר תעשה לתיבה" (רש"י, ו,טז) 15. "וילכו אחרנית" (ט,כג) 16. "ויטע כרם וישת מן היין" (ט,כ) 17. "וישכר" (ט,כ) 18. -תמונה ללא פתרון, תחשבו! **טמונות בהפטרה** - 1. "בשצף קצף הסתרת פני" (נד,ח) 2. "הוי כל צמא לכו למים" (נה,א) 3. "ויתדותיך חזקי" (נד,ב) 4. "יגור אפס" (נד,טו) **שאלה לשלחן השבת האזינו** - שאלנו: כיצד מברכים סומא וקטן על עשיית מצוה דרבנן, הרי אינו חייב במצוות דאורייתא הכוללים ציווי לשמוע לדברי חכמים? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. התורה נותנת בכח פסוקים אלו לבי"ד כח וסמכות להחליט על כל היהודים ואף על עיוורים וקטנים. 2. סומא חייב בלאווין (רעק"א) וכל קטן אלא שהוא פטור מעונשים. 3. הברכה שמברך היא על כל עם ישראל שהם בכללם. (הנוב"י) 4. קטן ראוי לבוא לידי חיוב בעתיד.

ניתן להשיג את העלון

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתר: 'לדעת', בכתובת: <http://ladaat.info/gilyonot.aspx> או באתר: 'אידישער ווינקל' (באידיש):

<https://yiddishevinkel.com/gilyones> או באתרים: 'דרשו', 'תורת יוסף'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רחוב בית ישראל 1, ובמערכת.

© כל הזכויות שמורות לאהרן ביי.

ניתן לשלוח תגובות רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17 ירושלים - temunabaparashah@gmail.com

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת. מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

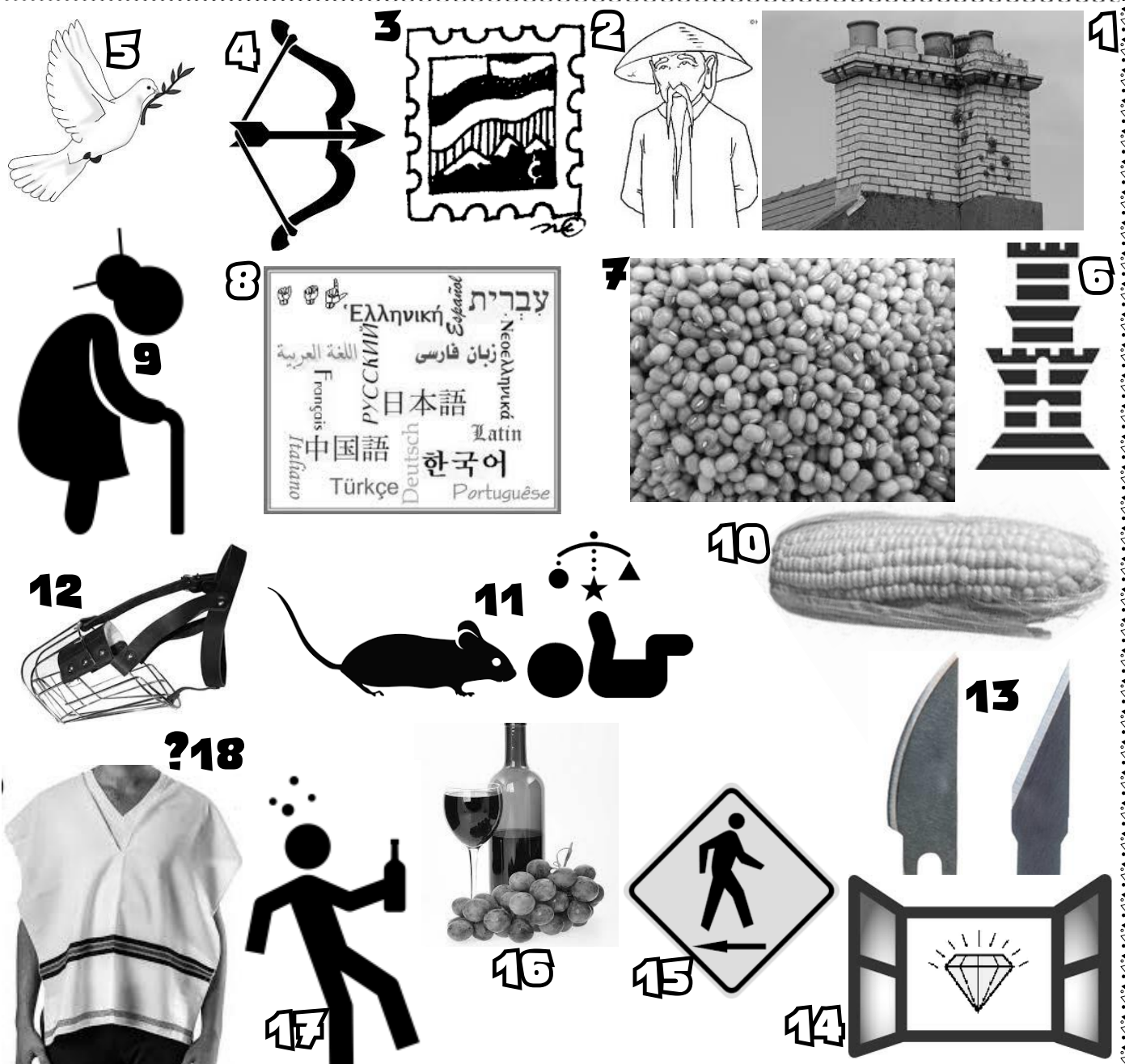
טמונות בפרשה

עו

מקרא רמת קושי: **השלל קשה**

לאחר בין זמירות שמורת

זהו אידון משעשע המיועד לתמונות הרוחניות על פסוקים ומוטיבים מהפרשה והפירושים רש"י. (תוכלו להנחיל גישה בודד המצורף) אדגיש, כי אין הכוונה להמשיך את הפסוקים בלא, אלא רק בדרך רחב וכפול לשון. (הוסיף לציין זאת אולי) אשמח לקבל תגובות, איציקים והערות: temunabaparashah@gmail.com כמו"כ להצטרפות רשימת התפוצה ולהקדשות ניגון אלוהי בקשה אליי הנ"ל

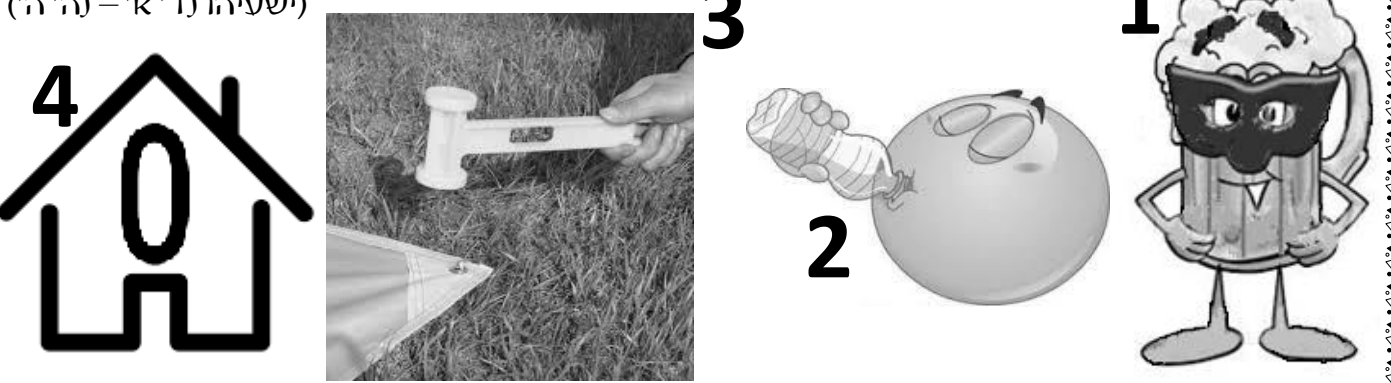

טמונות בהפטרה

הפטרת עו

רני עקרה

(ישעיהו נד' א' - נה' ה')

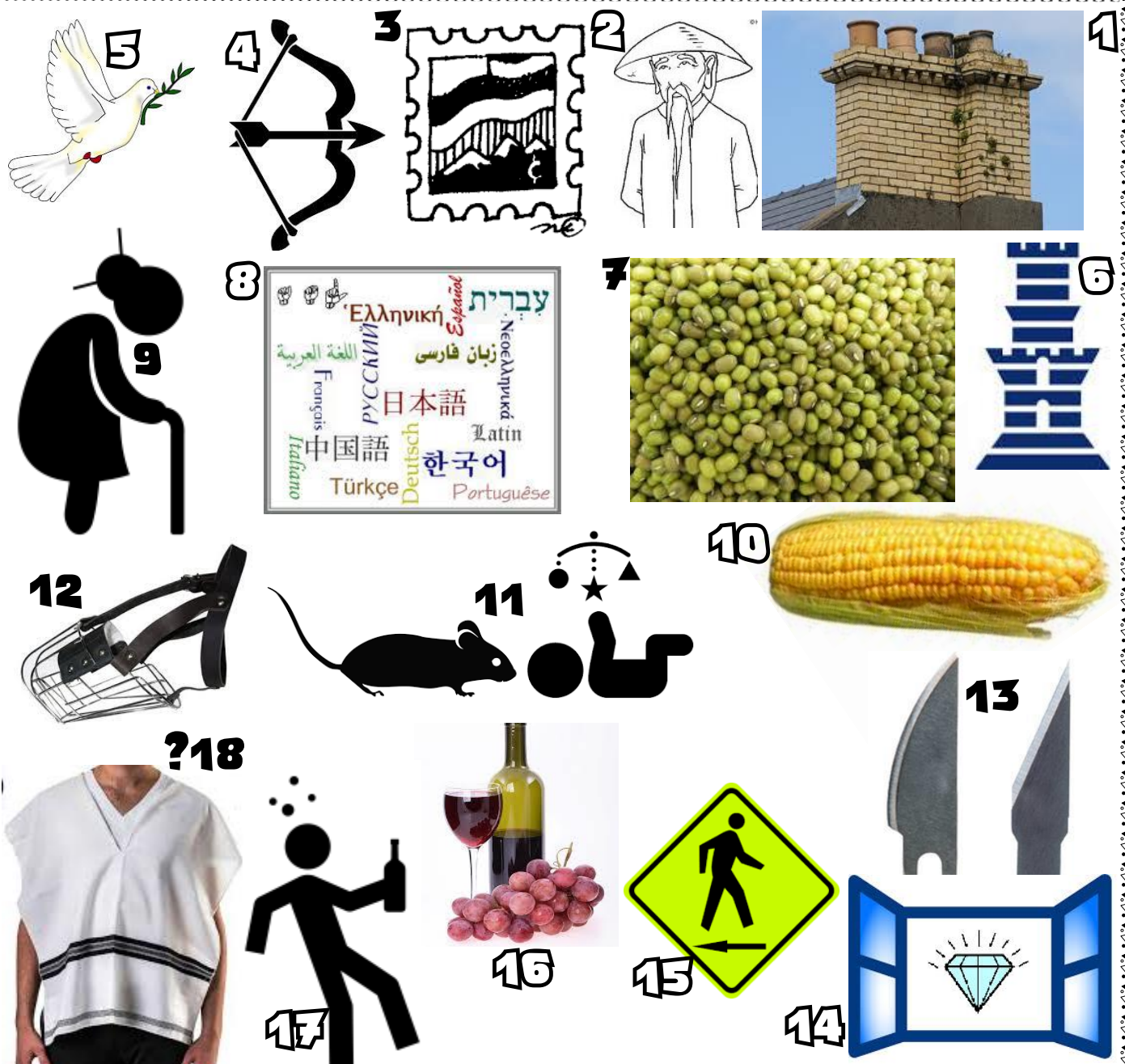
סמונות בפרשה

עו

מקרא רמת קושי: **השיל קשה**

לאתר בין זכויות שמורת

זהו אידון משפט המשי אתונות הרוחצות על פסוקים ומוסיים מהפרשה ומפירוט רש"י. (תוכלו להנזות גשבות בדף המזורז) אדאיש, כי אין הכוונה להמאיש את הפסוקים כלא, אלא רק בדרך רחב וכפל לשון. (מוהלף לזיין זמא אולדים) אמת אקבל רעיונות, איצוקים והערת: temunabaparashah@gmail.com כמייכ והלרפוט ארשיית התפוצה ולהקדשות ניגן אלול בקשה אמילי הניל

סמונות בהפטרה

הפטרת עו

רני עקרה

(ישעיהו נד' א' - נה' ה')

